

ฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

เมื่อไม่นานมานี้ **Measuring Sustainability Disclosure 2019*** เปิดเผยผลการจัดอันดับตลาดหลักทรัพย์ที่มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่เปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนที่มีความครบถ้วนและมีประสิทธิภาพมากที่สุดประจำปี 2562 โดยเน้นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และเป็นเรื่องน่ายินดีกับข่าวดีของตลาดทุนไทยที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยติดอันดับ **Top 10** โดยอยู่ลำดับที่ 9 จากตลาดหลักทรัพย์ 49 แห่งทั่วโลกและเป็นแห่งเดียวในเอเชียที่อยู่ใน 10 อันดับแรก** สะท้อนถึงพัฒนาการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนไทยในการดำเนินงานด้านความยั่งยืนและการเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาตรฐานสากล

ก.ล.ต. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนไทยได้ร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และสมาคมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในตลาดทุนไทย ในการดำเนินนโยบายด้านการส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านความยั่งยืนมาโดยตลอด เริ่มจากการกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และส่งเสริมจัดทำรายงานความยั่งยืนต่อสาธารณชนในรายงานประจำปี ตั้งแต่ปี 2557 เพื่อให้สะท้อนถึงแนวนโยบายและทิศทาง ตลอดจนความมุ่งมั่นในการดำเนินการด้านความยั่งยืนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี (ESG) อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมควบคู่กับการดำเนินธุรกิจซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่น่าไปสู่เป้าหมายการเป็นตลาดทุนที่ยั่งยืน

Measuring Sustainability Disclosure 2019 เป็นรายงานการจัดอันดับของการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนทั่วโลก ซึ่งจัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2555 โดย Corporate Knights สื่อด้านความยั่งยืนจากประเทศแคนาดา และได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก AVIVA ผู้ลงทุนสถาบันระดับโลก โดยได้ติดตามการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ซึ่งพิจารณาจากจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่มีรายได้ขั้นต่ำ 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างน้อย 10 บริษัท เพื่อสำรวจข้อมูลด้านความยั่งยืนจากตัวชี้วัด 7 ด้าน ได้แก่ อัตราการลาออกของพนักงาน การใช้พลังงาน การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ความปลอดภัยในการทำงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน การจัดการของเสีย และการบริหารการใช้น้ำ

จากรายงานของปี 2019 ชำงต้น มีการเก็บข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่จำนวน 6,261 บริษัท จากตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก 49 แห่ง แบ่งเป็น 68% เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่พัฒนาแล้ว และอีก 32% เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เกิดใหม่ โดยใช้ฐานข้อมูลที่เน้นการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นหลักจาก 4 แหล่ง*** มาประเมินและประมวลเพื่อให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) อัตราการเปิดเผยข้อมูลตัวชี้วัด 7 ด้าน (Disclosure Rate) จากผลประเมินพบว่าตลาดหลักทรัพย์ Nasdaq

Helsinki มีอัตราการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวสูงที่สุดที่ 80.6% สำหรับตลาดหลักทรัพย์ไทยอยู่ที่ 60.3% (2) การเพิ่มขึ้นของการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียนเมื่อเทียบกับช่วงก่อนหน้า (2013 - 2017) โดย Bolsa de Comercio de Buenos Aires มีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงสุดที่ 40.9% สำหรับตลาดหลักทรัพย์ไทยมีอัตราการเพิ่มขึ้นอยู่ที่ 8.5% และ (3) การเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมต่อเวลาของบริษัทจดทะเบียน (Timeliness) โดยดูจากจำนวนวันที่บริษัทเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ในรายงานความยั่งยืนหลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ ซึ่ง Nasdaq Copenhagen ใช้เวลาเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ 73 วัน ส่วนตลาดหลักทรัพย์ไทยใช้เวลาเฉลี่ยอยู่ที่ 105 วัน

นอกจากนี้ ในรายงานยังเปิดเผยประเด็นที่น่าสนใจ เช่น แนวโน้มของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อีกทั้งมีหน่วยงานกำกับดูแลในหลายประเทศได้ออกกฎเกณฑ์ให้มีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวเพิ่มขึ้นทั้งแบบสมัครใจ และภาคบังคับ แต่การเปิดเผยข้อมูลใน 7 ตัวชี้วัดไม่ได้มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งให้เห็นว่าจำเป็นต้องมีแนวทางใหม่ ๆ (new approach) ที่มาส่งเสริมเรื่องการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นที่แพร่หลายเพิ่มขึ้นอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบริษัทที่ยังไม่เคยเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน

สำหรับแนวทางการส่งเสริมด้านการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนนั้น ล่าสุด สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดให้มีการรวมแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ให้เหลือเพียงรายงานเดียว (56-1 One report) ที่ได้ปรับปรุงให้มีการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนที่รวมอยู่ในกระบวนการทางธุรกิจ (ESG in-process) โดยจะร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดอบรมการจัดทำแบบ 56-1 One report ให้แก่บริษัทจดทะเบียนรวมทั้งได้เตรียมจัดทำโครงสร้างข้อมูล (structured data) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และติดตามข้อมูลได้อย่างรวดเร็วสำหรับบริษัทจดทะเบียน ให้เปิดเผยข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเคารพสิทธิมนุษยชน และการมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในแบบ 56-1 One report ตั้งแต่วันที่บัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2564 ส่วนบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนครั้งแรก (IPO) ให้เริ่มเปิดเผยข้อมูลในแบบ 69-1 ที่ยื่นตั้งแต่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นไป นอกเหนือจากเพื่อลดภาระการรายงานของบริษัทจดทะเบียนแล้ว ผู้ลงทุนสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบการตัดสินใจ อีกทั้งแนวการเปิดเผยข้อมูลที่ปรับปรุงนี้ยังส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.ล.ต. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติอีกด้วย

การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนจึงถือเป็นหนึ่งในภารกิจหลักที่สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความสำคัญโดยได้พัฒนาแนวทางส่งเสริมและบูรณาการกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนให้ตลาดทุนไทยบรรลุเป้าหมายการเป็นตลาดทุนที่ยั่งยืน อันเป็นส่วนหนึ่งของการนำไปสู่ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ

หมายเหตุ :

* <https://www.aviva.com/content/dam/aviva-corporate/documents/socialpurpose/pdfs/corporate-knights-stock-exchange-ranking-2020.pdf>

** ตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย อยู่ในลำดับที่ 22 24 30 และ 36 ตามลำดับ

*** ฐานข้อมูล 4 แหล่ง ได้แก่ Carbon Disclosure Project (CDP), Corporate Knights, Global Reporting Initiative (GRI) และ Refinitiv

Appendix

Executive Summary:

Measuring Sustainability Disclosure 2019, Ranking the World's Stock Exchanges

- **ผู้จัดทำ:** Corporate Knights (สื่อด้านความยั่งยืนจากประเทศแคนาดา) และได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก AVIVA (ผู้ลงทุนสถาบันระดับโลก)
- **หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of analysis):** ตลาดหลักทรัพย์ของประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติที่มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนอย่างน้อย 10 บริษัทที่มีรายได้ขั้นต่ำ 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากเกณฑ์ดังกล่าวทำให้มีบริษัทจำนวน 6,261 บริษัท จาก 49 ตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก
- **ฐานข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน:** ประเมินจากข้อมูล 4 แหล่ง ได้แก่ 1) Carbon Disclosure Project (CDP) เป็นแหล่งข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของบริษัท ได้แก่ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก การใช้ทรัพยากรน้ำและป่าไม้ สำหรับการประเมินในรายงานฉบับนี้ จะใช้ข้อมูลในเรื่องการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่านั้น 2) Corporate Knights แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่ทั่วโลก 3) Global Reporting Initiative (GRI) เป็นข้อมูลการรายงานในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน และ 4) Refinitiv เป็นผู้ให้บริการระดับโลกด้านข้อมูลตลาดการเงินและโครงสร้างพื้นฐาน
- **เกณฑ์การประเมิน:** ให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนใน 3 ประเด็น ได้แก่
 - 1) อัตราการเปิดเผยข้อมูลตัวชี้วัด 7 ด้าน (Disclosure Rate) ได้แก่ (1) อัตราการลาออกของพนักงาน (2) การใช้พลังงาน (3) การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (4) ความปลอดภัยในการทำงาน (5) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน (6) การจัดการของเสีย และ (7) การบริหารการใช้น้ำ
 - 2) การเพิ่มขึ้นของการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียนเมื่อเทียบกับช่วงก่อนหน้า (2013 - 2017) (Disclosure Growth)
 - 3) การเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมต่อเวลาของบริษัทจดทะเบียน (Timeliness)
- **ผลการประเมิน:** ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่อันดับที่ 9 และเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งเดียวในเอเชียที่ติด Top 10 โดยมีตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย อยู่ในลำดับที่ 22 24 30 และ 36 ตามลำดับ
- **ตลาดหลักทรัพย์ 10 อันดับแรก:** ได้แก่ 1. ตลาดหลักทรัพย์เฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ 2. ตลาดหลักทรัพย์สเปน 3. ตลาดหลักทรัพย์ยูโรเน็กซ์-ลิสบอน ประเทศโปรตุเกส 4. ตลาดหลักทรัพย์ยูโรเน็กซ์-ปารีส ประเทศฝรั่งเศส 5. ตลาดหลักทรัพย์โจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ 6. ตลาดหลักทรัพย์อิตาลี 7. ตลาดหลักทรัพย์ยูโรเน็กซ์-อัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ 8. ตลาดหลักทรัพย์โคลัมเบีย ประเทศโคลอมเบีย 9. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 10. ตลาดหลักทรัพย์แนสแด็ก สต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน และ ตลาดหลักทรัพย์แนสแด็ก โคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก

Rank	Stock Exchange	Disclosure Rate	Disclosure Growth	Disclosure Timeliness (days)
1	Nasdaq Helsinki	80.6%	3.6%	126
2	BME Spanish Stock Exchanges	77.7%	2.3%	181
3	Euronext Lisbon	73.8%	3.7%	205
4	Euronext Paris	68.6%	2.2%	190
5	Johannesburg Stock Exchange	68.1%	0.0%	N/A
6	Borsa Italiana	66.3%	10.7%	149
7	Euronext Amsterdam	64.9%	6.6%	134
8	Bolsa De Valores De Colombia	64.6%	11.8%	124
9	Stock Exchange of Thailand	60.3%	8.5%	105
10	Nasdaq Stockholm	60.0%	5.1%	98
10	Nasdaq Copenhagen	60.0%	2.1%	73
11	Australian Securities Exchange	59.4%	2.9%	124
12	Oslo Børs ASA	56.7%	7.3%	106
13	Euronext Brussels	56.6%	3.6%	128
14	Wiener Boerse	55.4%	7.6%	171
15	London Stock Exchange	55.4%	1.5%	135
16	Deutsche Börse AG	54.6%	5.9%	163
17	SIX Swiss Exchange	53.4%	2.3%	136
18	Athens Exchange	53.2%	2.8%	262
19	B3 Brasil	51.4%	-0.5%	168
20	Toronto Stock Exchange	48.5%	0.8%	159
21	Warsaw Stock Exchange	47.6%	8.0%	172
22	Bursa Malaysia	47.6%	14.8%	135
23	Santiago Stock Exchange	47.1%	7.4%	160
24	Singapore Exchange	45.9%	8.6%	163
25	Mexican Stock Exchange	44.3%	4.8%	151
26	Borsa Istanbul	44.2%	4.8%	247
27	Hong Kong Stock Exchange	43.5%	26.1%	168
28	New Zealand Exchange	42.9%	10.6%	N/A
29	Moscow Exchange	39.9%	5.2%	248
30	Philippine Stock Exchange	37.8%	13.4%	175
31	Bolsa de Comercio de Buenos Aires	36.8%	40.9%	188
32	Dubai Financial Market	35.7%	15.2%	212
33	Korea Exchange	35.1%	-1.9%	N/A
34	Tokyo Exchange	34.3%	-6.0%	171
35	Irish Stock Exchange	32.5%	-2.2%	N/A
36	Indonesia Stock Exchange	32.1%	-0.8%	N/A
37	Bombay Stock Exchange/National Stock Exchange of India	28.5%	-7.3%	201
38	Tel Aviv Stock Exchange	28.2%	-0.7%	260
39	Bolsa de Varoles de Lima	26.1%	16.2%	132
40	New York Stock Exchange	25.4%	-0.8%	199
41	Shanghai Stock Exchange	24.2%	19.6%	N/A
42	Nasdaq	19.3%	-0.7%	199
43	Saudi Stock Exchange	18.8%	8.5%	140
44	Shenzhen Stock Exchange	18.1%	16.6%	N/A
45	Ho Chi Minh City Stock Exchange	16.3%	1.3%	N/A
46	Nigerian Stock Exchange	15.7%	0.0%	N/A
47	Karachi Stock Exchange	14.3%	0.0%	N/A
47	Korea Exchange (KOSDAQ)	14.3%	0.0%	N/A

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“ก.ล.ต. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ